

ušlo v provozu podniku, když nemohla již využítkovati udělenou koncesi, takže tato každoroční renta se stala pro ní výnosem za to, co sama poskytne státu. Je proto souhlasiti s názorem nižších soudů o povaze této výkupní renty jako výnosu a že tu nejde o realizát základního jmění žalované. Pokud žalobkyně vytýká, že nižší soudy nepřihlédly a nezjistily, že stát podle § 2 úmluvy převzal k zaplacení beze srážky na rentu také prioritní zápůjčky z roku 1888 a 1904 v celkové výši 61,494.000 Kč, je to pro rozsouzení této pře bez významu, poněvadž je rozhodující jediné to, co žalovaná při uskutečnění vyhrazeného práva výkupu podle § 12, odst. 2, koncesní listiny státu postoupila, to jest užitek z provozu podniku, příslušící jí do roku 1940. Prvý soud správně vyložil poukazem na §§ 47 a), 13 a), 46, 51 stanov, že výrazu »provozní přebytky, provozní výtěžky, provozní přebytky respektive výtěžky« se užívá k označení pojmu čistého zisku, který vyplyne z účtů sestavených podle § 46 stanov. Poněvadž pak výkupní renta podle § 3a) dohody ze dne 3. března 1906 jest, jak dovedeno, výnosem, bylo její bilanční zařazení do zisku žalované právem učiněno za léta 1931 a 1932 ve výši nižšími soudy zjištěné a příslušela za podmínek § 47 a) stanov z ní nejdříve pětiprocentní tantiema správní radě. V tom směru stačí žalobkyni odkázati na důvody prvního soudu, z nichž se přesvědčivě podává, že usnesení valných hromad v příčině těchto tantiem, přiznaných správní radě, neodporuje ani zákonu, ani stanovám a že tu žalobkyni tvrzené zvyklosti nemají právního významu.

Čís. 16016.

Jestliže oba smluvci při sjednávání kupní smlouvy o losu československé třídní loterie nevěděli, že los, na nějž připadla výhra, byl již tažen, a chtěli uzavřítí trhovou smlouvu o losu, s nímž je spojeno herní právo a naděje na výhru, nedošlo k platné trhovému smlouvě (§§ 869, 1054 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 8. dubna 1937, Rv I 1153/35.)

Žalobce se na žalované losové prodejně domáhá zaplacení 1.000 Kč s přísl., jež připadly jako výhra na $\frac{4}{8}$ losu V. třídy 29. československé třídní loterie, jež žalobce koupil od této prodejny. Soud první stolice zamítl žalobu. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

Důvody :

Podle zjištění nižších soudů došlo k sporné koupi čtyř osmin losu V. třídy 29. československé třídní loterie v době, kdy byl již los tažen s výhrou 2.000 Kč. Žalobce tvrdí, že při koupi nevěděl o tom, že byl los již tažen, a také z přednesu žalované plyne, že ani druhé smluvní straně, totiž žalované prodejně, nebylo o tahu dotčeného losu při jeho prodeji nic známo. Jest tedy v souzeném sporu míti za to, že smluvní strany

chtěly uzavřítí trhovou smlouvu o čtyřech osminách losu, s kterým bylo spojeno herní právo na výhru. To také odpovídá právní povaze obvyklých losových prodejů. Šlo tedy o prodej a s druhé strany o koupi losu za účelem nabytí herního práva a získání naděje na budoucí výhru, bude-li los tažen. Podle toho nelze předpokládati, že by strany byly chtěly prodati po případě koupiti díly losu, který byl s uvedenou výhrou již tažen a s kterým nebylo již spojeno herní právo. Jestliže však ve skutečnosti dotčený los byl již v době prodeje a koupě tažen s výhrou a naděje na výhru se změnila tedy v jistotu, t. j. ve výherní pohledávku spojenou s taženým losem, šlo o předmět objektivně zcela jiný, nežli k jakému podle předchozích úvah směřovala vůle té i oné smluvní strany. Již pro tento nedostatek pravé vůle smluvců v příčině předmětu kupní smlouvy nedošlo mezi nimi k platné trhovému smlouvě (§§ 861, 869, 1054 obč. zák.), a nebylo proto ani třeba obírat se ještě otázkou, zda žalobce při koupi ve skutečnosti věděl o tahu losu, o který jde, či nikoli. Žalované firmě nevznikl proto ze smlouvy té závazek, k jehož uplatnění žaloba směřuje. S tím nejsou v rozporu pravidla, obsažená v plánu 29. československé třídní loterie, jmenovitě pravidlo uvedené v č. 6 o tom, že hráč nabývá herního práva a nároku na výhru včasným zaplacením kupní ceny a skutečným odevzdáním a převzetím losu, neboť tam se předpokládá obvyklý způsob prodeje a koupě losu dosud s výhrou netaženého, ježto jen u takového způsobu lze pojmově mluvit o herním právu a o nároku hráčově na možnou budoucí výhru. Pro souzený spor s hlediska hmotněprávního není rozhodujícího významu poukaz daný ředitelstvím státních loterií v P. v dopise ze dne 9. prosince 1933, aby žalovaná prodejna výhru vyplatila, neboť za sporu nevyšlo najevo, že by se výplata stala bez její hmotné újmy. Žalobce v tom směru svůj přednes ničím skutkově nepodložil a nelze ani z poměru jmenovaného ředitelství k prodejně československé třídní loterie souditi na něco jiného (srv. vládní nař. ze dne 28. února 1919, č. 109, vládní nař. ze dne 25. září 1924, č. 206 Sb. z. a n., výnos min. financí ze dne 21. dubna 1927, č. j. 33812/1927-II B/a, uveřejněný ve Věst. min. financí z r. 1927, str. 94, a § 7 předpisu pro zřizování a vedení prodejen československé třídní loterie). Bylo proto obnoviti rozsudek soudu první stolice.

Čís. 16017.

Zaměstnavatel odpovídá podle všeobecných předpisů občanského zákoníka zaměstnanci za škodu vzniklou mu nepřihlášením k starobnímu pojištění i tehdy, došlo-li mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem mlčky k dohodě, že zaměstnanec nebude k starobnímu pojištění přihlášen.

Za škodu jest odpověden zaměstnavatel. O spoluvině zaměstnancově z důvodu, že trpěl nepřihlášením, nemůže býti řeči.

Zaměstnanec se nemůže vzdáti dříve, než nastane pojistný případ, náhrady škody vzniklé mu tím, že nebyl přihlášen k starobnímu pojištění; dohoda o nepřihlášení je neplatná.